

Førerkortforskriften

Helsekrav

”Nye” helsekrav utover en generell helseundersøkelse

- Sansefunksjoner (syn/hørsel).
- Kognitiv funksjon, psykisk lidelse og adferdforstyrrelse.
- Førlighet.
- Legemiddelforbruk og bruk av rusmidler.
- Blod, urin eller andre relevante prøver i den grad det er nødvendig for å bedømme søkerens helsemessige sikkerhet.

Dispensasjon fra helsekravene.

- Kan gis bare hvis det ved en samlet vurdering av helsetilstand og trafiksikkerhet vil være åpenbart urimelig å avslå dispensasjon.
- Søkrens behov for førerkort skal ikke inngå i vurderingen.
- Dispensasjon avgjøres av Fylkesmannen i hjemfylket.
- Klage på fylkesmannens vedtak sendes "Helseklage".

Statens vegvesen

Helseattest

Ved søknad om førerett, kompetansebevis eller kjøreseddel. Helseattesten må ved innlevering ikke være eldre enn 6 mnd.

Etternavn, fornavn, mellomnavn	Fødselsnummer (11 siffer)	
Adresse	Telefonnummer	Mobilnummer
Postnummer, poststed	E-post	

Søknaden gjelder: Førerkort første gang Utvidelse Fornyelse Innbytte av utenlandsk førerkort Tilbakelevering Kompetansebevis

Gruppe 1 (lette kjøretøy)

- AM145/146** tohjuls moped
 AM147 tre- og firehjuls moped
 S beltemotorsykkels/snøscooter
 T traktor
 A1 lett motorsykkel
 A2 mellomtung motorsykkel
 A motorsykkel
 B1 firehjuls motorsykkel
 B personbil/ varebil
 B96 tilhenger til klasse B (vogntogvekt 3501 - 4250 kg)
 BE tilhenger til klasse B

Gruppe 2 (tyngre kjøretøy)

- C1** lett lastebil 3500–7500 kg
 C1E tilhenger til klasse C1
 C lastebil
 CE tilhenger til klasse C
 Kompetansebevis
 yrkessjåfør: godstransport

Gruppe 3 (buss, kjøreseddel med mer)

- D1** minibuss
 D1E tilhenger til klasse D1
 D buss
 DE tilhenger til klasse D
 Kompetansebevis
 yrkessjåfør: persontransport
 utrykning (kode 160)
 godkjenning som trafikklærer
 Kjøreseddel
 persontransport mot vederlag

Egenerklæring om helse. Fylles ut av søker.

Før gruppe 1: Ved «ja» på ett eller flere av spørsmålene 1–3, kreves det synsattest fra offentlig godkjent optiker eller lege. Ved «ja» på ett eller flere av spørsmålene 4–13, kreves det Helseattest (NA-0202) fra lege.

Før gruppe 2 og 3: Ved søknad om førerett og fornyelse i gruppe 2 og 3 kreves alltid Helseattest (NA-0202) fra lege.

	Ja	Nei
1. Bruker du briller eller kontaktlinser?	☐	☐
2. Har du nedsatt synstyrke på ett eller begge øyne?	☐	☐
3. Har du nedsatt sidesyn på ett eller begge øyne?	☐	☐
4. Har du hatt anfall med nedsatt bevissthet de siste 12 månedene?	☐	☐
5. Har du hatt anfall med nedsatt bevissthet de siste 10 årene?	☐	☐
6. Har du hatt anfall med nedsatt bevissthet etter fylte 18 år?	☐	☐
7. Har du hatt eller vært behandlet for alvorlig psykisk lidelse?	☐	☐
8. Bruker du insulin og/eller andre blodsukkersenkende medisiner?	☐	☐
9. Misbraker du alkohol eller andre rusmidler?	☐	☐
10. Har du nedsatt førerlighet i armer og/eller ben?	☐	☐
11. Har du andre sykdommer som gjør, eller kan gjøre deg uskikket til å føre motorvogn?	☐	☐
12. Har du ADHD?	☐	☐
13. Bruker du medisiner som kan påvirke kjøringen din? Angi i tilfelle hvilke medisiner under. ...	☐	☐

Tilleggsopplysninger:

Jeg er klar over at det er straffbart å holde tilbake eller gi uriktige opplysninger. Ved langvarig endring i helsen som kan påvirke kjøringen, har jeg plikt til å oppsøke lege.

Sted og dato

Søkerens underskrift

Nytt førerkort etter fylte 75 år

Ønsker du å fortsette å kjøre etter fylte 75 år, må du gjennomgå en helseundersøkelse hos fastlegen din eller annen lege.

- Hvis du oppfyller helsekravene, vil legen gi deg en helseattest med gyldighet inntil 3 år.**
- Etter at du har fylt 78 år, får du helseattest med varighet inntil 2 år**

Kognitiv svikt

- Hvordan vurdere helsekravene:
- **Søkers kognitive funksjon** vurderes av legen **ut fra kjent sykehistorie** og undersøkelsessituasjonen.
- **Komparentopplysninger:** For å kontakte komparenter kreves det informert samtykke fra pasienten.
- **Kognitive tester:** Ved mistanke om kognitiv svikt skal gjennomprøvde tester brukes.
- **Spesialistvurdering:** Ved behov skal søker henvises til relevant spesialist for nærmere vurdering av kognitive funksjoner.
- **Kjørevurdering:** Ved tvil om helsekravet er oppfylt, kan legen anmode fylkesmannen om kjørevurdering.

Legen må være særlig oppmerksom på søkerens:

- Rom-retningsans
- Psykomotorisk tempo
- Hukommelse
- Dømmekraft
- Evne til planlegging og eksekutiv funksjon
- Sykdomsinnsikt
- Økt tretthet
- Panikk/stressreaksjoner
- Impulskontroll
- Irritabilitet/aggressivitet
- Utagerende atferd
- Evne til å utføre kjente handlinger korrekt (apraksi)
- Evne til å tolke kjente sansestimuli korrekt (agnosi)
- Oppmerksomhet mot kontralaterale sansestimuli (neglekt)

Kognitive tester

- Ved mistanke om kognitiv svikt, skal gjennomprøvde tester brukes!
- Mange leger har som rutine å gjennomføre kognitive tester hos alle søkere som har fylt 75 år.
- TMT-A og TMT-B (lenker) er best egnet til å avdekke sviktende kjøreevne ved nedsatt psykomotorisk tempo, nedsatt rom/retningssans og nedsatt eksekutiv funksjon. Testene skal gjennomføres i angitt rekkefølge og i samme seanse. Skår ved TMT-A og TMT-B er noe avhengig av utdanningsnivå, jf. brukerveiledningen.

Konsekvenser av testresultater

- Tre vurderingskategorier (kolonner):
- Ved skår i kolonnen «indikerer godkjent» er det sjelden tale om kognitiv svikt av betydning.
- Ved skåring i feltet for «tvil» vil henvisning som regel være riktig tiltak for en vurdering av søkers kognitive funksjon.
- Ved skåring i kolonnen «indikerer svikt» vil helsekrav sjelden være oppfylt. Der samtale og komparentopplysninger likevel tyder på tilfredsstillende kjøreatferd hos søker, bør søker henvises til nevropsykologisk testing.
- Ved skår i kolonnene for «tvil» eller «indikerer svikt», kan MMSE-NR 3 og Klokketest.

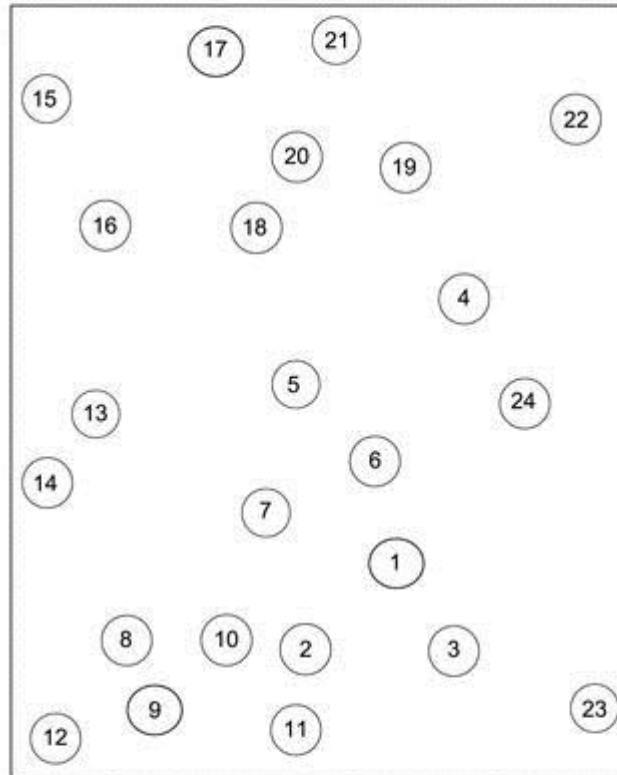
Helseattest

- Forskriften krever at legen skal vurdere om det kan foreligge kognitiv svikt ved en rekke tilstander, jf. anbefalinger om [nevrologiske sykdommer](#), [søvn sykdommer](#), [psykiske lidelser](#), [midler som kan påvirke kjøreevnen](#) og [respirasjonssykdommer](#).
- Der en kjørevurdering er gjennomført, skal resultatet foreligge før legen gjør sin endelige konklusjon.
- Ved alder over 75 år og tegn til sviktende kognitive funksjoner, kan helseattesten sjelden gi anbefaling om at førerrett gis lengre varighet enn ett år.

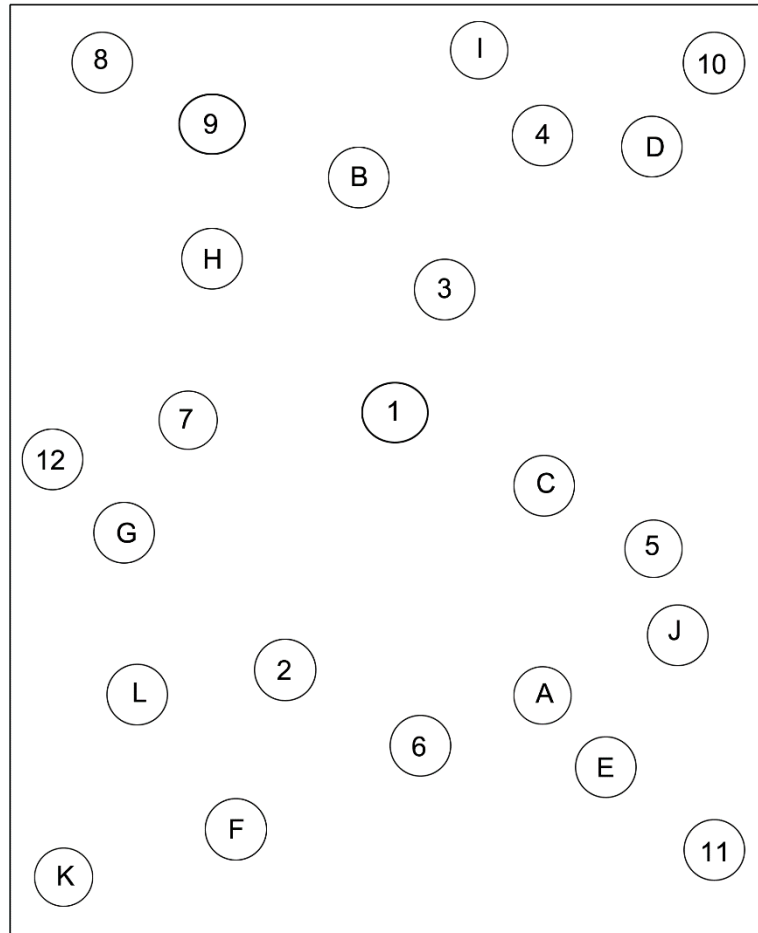
TMT-A

Trail making test A

Patientens navn: Personnummer: Datum:

TMT-B

Klokketest

- Gi pasienten arket med ferdig tegnet sirkel og en penn eller en blyant.
- ***Si:* Denne sirkelen forestiller en klokke.**
- **Jeg vil at du setter inn alle tallene på klokkeskiven.**
- Etter at pasienten har satt inn tallene på klokkeskiven;
- ***Si:* Tegn inn visere slik at klokka er ti over elleve.**

Klokketest - resultat

- Angi poengsum fra **0-5** ut fra pasientens klokketegning. Sett ring rundt riktig poengsum.
- **5** Korrekt klokke med alle tall fra 1-12 og korrekt angitt klokkeslett
- **4** Små plasseringsfeil av tall eller visere
- **3** Tallene er plassert riktig (eller omtrent riktig), men viserne er plassert feil
- **2** Tallene er feilplassert, noe som gjør det umulig å plassere viserne riktig
- **1** Betydelig feilplassering av tallene / tall er utelatt
- **0** Ser ikke ut som en klokke / skriver bokstaver på arket / forsøker ikke å tegne inn tall

Diabetes – helsekrav til førerkort

Personer med diabetes har en noe økt risiko for trafikkuhell, særlig ved bruk av legemidler som kan gi lavt blodsukker (hypoglykemi), for eksempel insulin.

Diabetespasienter **som har hatt anfall av alvorlig hypoglykemi**, det vil si et så kraftig anfall at man må få hjelp fra andre, skal følges opp av lege for at slike anfall ikke skal gjenta seg.

Legemidler – helsekrav til førerkort

- Sjøfører som bruker noen typer vanedannende legemidler, for eksempel beroligende midler i gruppen «benzodiazepiner» i store doser eller fast bruk flere ganger daglig, må enten slutte, trappe ned til lavere dose eller gå over til et annet legemiddel

Benzodiazepiner og benzodiazepinlignende legemidler

Helsekrav oppfylt ved bruk av:

- Oksazepam inntil 30 mg/døgn eller
- Diazepam inntil 10 mg/døgn

Helsekrav er også oppfylt ved bruk av følgende legemidler dersom **legemiddelet er inntatt minimum 8 timer før kjøring:**

- Zopiklon inntil 7,5 mg /døgn,
- Zolpidem inntil 10 mg/døgn eller
- Nitrazepam inntil 10 mg /døgn,

Helsekrav er ikke oppfylt ved bruk av andre benzodiazepiner.

Antihistaminer som sovemiddel - døgndoser

- Helsekrav oppfylt ved bruk av:
- Alimemazin inntil 30 mg/døgn,
- Prometazin inntil 25 mg/døgn eller
- Hydroksyzin inntil 30 mg/døgn

Siste dose må være inntatt minst 8 timer før kjøring.